

NOTAT

Til: Sundhedsudvalget

Opgang B & D
Telefon 3866 6000
Direkte 38666016
Mailplanogudvikling@regionh.dk

Journal nr.: 13002503
Ref.: Niels Erik Jørgensen

Dato: 11. april 2014

Strategi og handleplan for at nedbringe overbelægning

Indledning

Regionsrådet besluttede den 24. september 2013 en strategi og en handleplan for at nedbringe overbelægning og afsatte 40 mio. kr. i 2014 til nye initiativer for at styrke akutområdet og dermed nedbringe overbelægningen. Som led i denne beslutning fremgår det af mødesagen, at der i efteråret 2013 og i 2014 vil være fokus på implementeringen af de besluttede initiativer. Det politiske fokus på ”ingen overbelægning” vil blive fastholdt, og regionsrådet eller et udvalg herunder vil kvartalsvis få status for udviklingen i kapacitet og belægning og antallet af færdigbehandlede patienter.

I dette notat gives en status for hvornår de bevilgede initiativer er iværksat eller forventes iværksat. Desuden gives en status for belægningen, udviklingen i kapacitet og antal færdigbehandlede patienter på hospitalerne.

Resumé

De bevilgede initiativer for i alt 40 mio. kr. er stort set iværksat. Det har imidlertid været vanskeligt at rekruttere overlæger indenfor nogle specialer. Indtil ansættelse er muligt, er der sket en oprykning fra øvrige lægegrupper.

Belægningen er opgjort efter det nye princip, som er aftalt mellem regionerne og SSI. Det betyder, at belægningen er opgjort på den fysiske lokalitet, hvor patienten ligger klokken 23:00. På nuværende tidspunkt er belægningen opgjort for årets tre første måneder som helhed dels pr hospital dels for de medicinske afdelinger. Dette skjuler en stor variation over måneden, og der arbejdes på at levere oversigter pr. uge pr. afdeling.

I 2013 lå 6.323 patienter færdigbehandlede på regionens hospitaler, svarende til i alt 30.578 dage. Efter en årrække, hvor antallet af færdigbehandlede har været faldende, er dette en stigning på knap 5 % i forhold til 2012. Størstedelen af patienterne blev hjemtaget inden for en uge.

Kommunernes mulighed for at oprette akut- og aflastningspladser til at hjemtage færdigbehandlede patienter afhænger af det politisk prioriterede serviceniveau i den enkelte kommune. Men et fokuseret samarbejde omkring akutpladser forventes at blive et element i arbejdet med den næste sundhedsaftale gældende fra 2015.

Status over bevilgede initiativer

Akuthospitalerne forventede i løbet af efteråret 2013 at have iværksat initiativer med en helårsvirkning i 2014 på i alt 25 mio. kr. Målet for hospitalerne var at undgå overbelægning, primært gennem at styrke akutmodtagelserne. Initiativerne fremgår af nedenstående tabel.

Tiltag mod overbelægning, der kan iværksættes i 2013

	1.000 kr.	Hvornår er eller bliver initiativet iværksat?
Bispebjerg Hospital i alt	4.276	
Speciallæger til Lungemedicinsk afdeling, 1,9 årsværk – overlæger	1.791	Udmøntet med 2,0 overlægestilling i 2014
Speciallæge til endokrinologisk afdeling, 1,0 årsværk – overlæge	994	Udmøntet med 3,0 overlægestilling i 2014. Hospitalet har foruden de regionalt afsatte midler, bevilget yderligere stillinger for at optimere flow og patientforløb og undgå overbelægning.
Speciallæger til gastroenterologisk afdeling, 1,5 årsværk – overlæge	1.491	Udmøntet med 1,0 overlægestilling i 2014
		Hospitalet er i gang med at rekruttere overlæger. Indtil det er muligt, er der sket en oprykning fra øvrige lægegrupper. I 2013 har hospitalet desuden bemanded vintersenge (tidligere benævnt buffersenge), som hospitalet har åbnet i vinterhalvåret for at undgå overbelægning.
Herlev Hospital i alt	7.975	
Team til blodprøvetagning i Akutmodtagelsen	1.600	Iværksat primo 2013 og gjort permanent med bevillingen. Med initiativet er blodprøvetagning af akutpatienter effektiviseret og opgaven løses af et fast assistentteam, som fleksibelt også udfører andre opgaver i Akutmodtagelsen. Indsatsen udføres i tidsrum kl. 8-23 på hverdage og kl. 12-20 i weekender.
Tilstedeværelse af radiograf i Akutmodtagelsen	1.383	Iværksat 1. januar 2014 efter afsluttet rekrutteringsproces i efterår 2013. Initiativet medfører, at der er fuld radiologisk tilstedeværelse i Akutmodtagelsen alle ugens dage i tidsrummet kl. 8-23.
Øget modtager- og koordinatorfunktion i sengeafdelinger	4.048	Iværksat primo 2013 og gjort permanent med bevillingen. Initiativet har fokus på patientflow og flowmasterfunktion (sygeplejerske, læger), herunder løbende

		koordinering med Akutmodtagelsen om patientindtag samt styrket stuegangs- og journalskrivningsfunktion.
Udvidelse af Sekretærfunktionen i Akutmodtagelsen	944	Iværksat primo 2013 og gjort permanent med bevillingen.
Hvidovre Hospital i alt	6.137	
Større medicinsk sengekapacitet	3.475	Kapaciteten er 1. november 2013 udvidet med fem senge i Medicinsk Enhed, da Akutmodtagelsen ikke har kunnet komme af med patienterne til de kliniske afdelinger pga. overbelægning. Den ekstra kapacitet har dels bidraget til, at belægningsprocenten har kunnet holdes uændret i Medicinsk Enhed på trods af et demografisk pres, dels har det haft en positiv effekt på belægningen og patientflowet fra Akutmodtagelsen til afdelingerne.
Styrket plejenormering i Akutmodtagelsen	1.673	1. januar er alle ugens dage tilført 1 sygeplejerske ekstra i vagt fra kl. 12-20 og 1 sygeplejerske ekstra i vagt kl. 15-23 for at bemande den nye triage funktion. Korrekt og hurtig triagering af de indkomne patienter i Akutmodtagelsen er helt afgørende for at patienterne behandles rettidigt og kvalificeret. Dermed holdes et effektivt flow, som kan nedbringe overbelægningen.
Udvidet speciallægebemanding i Akutmodtagelsen	989	Akutmodtagelsen planlægger at ansætte en speciallæge til at supervisere og koordinere indsatsen i afdelingen. Opgaven bliver i dag varetaget af den ledende overlæge på Akutmodtagelsen. Initiativet er planlagt til at starte pr. 1. april 2014, og stillingen forventes besat af en speciallæge med indgående kendskab til det akutte område og med gode organisatoriske kompetencer. Ansættelsesproces pågår.
Nordsjællands Hospital i alt	6.242	
Speciallæger til Kardiologisk, Nefrologisk, Endokrinologisk afdeling	2.190	1. september 2013 er frontpersonalet i Akutmodtagelsen styrket ved at ansætte læger i Kardio-nefro-endo afdelingen.
Speciallæger til Lungeinfektionsmedicinsk afdeling	2.645	1. september 2013 er frontpersonalet i Akutmodtagelsen styrket ved at ansætte læger i Lunge- og infektionsmedicinsk Afdeling.
Plejepersonale, Kardiologisk, Nefrologisk, Endokrinologisk afdeling	1.407	Plejepersonale er ansat i august 2013.
Iværksatte tiltag i alt med helårsvirkning i 2014	24.630	

Regionsrådet afsatte yderligere midler i 2014 til at gennemføre målsætningen om "ingen overbelægning". Initiativerne fremgår af nedenstående tabel. Også her er hovedparten af initiativerne iværksat med den bemærkning, at det er vanskeligt at rekruttere overlæger indenfor nogle specialer. Ansættelsesproces pågår.

Tiltag mod overbelægning, der iværksættes i 2014

	1.000 kr.	Hvornår er eller bliver initiativet iværksat?
Bispebjerg Hospital i alt	4.149	
Speciallæge til kirurgisk afdeling, 2,0 årsværk – afdelingslæger		Udmøntet 1. januar 2014.
Speciallæge til endokrinologisk afdeling, 1,0 årsværk – overlæge		Udmøntet med 3,0 overlægestilling 1. januar 2014. Hospitalet har foruden de regionalt afsatte midler bevilget yderligere stillinger for at optimere flow og patientforløb og undgå overbelægning.
Speciallæger til akutmodtagelsen 2,0 årsværk		Det har endnu ikke været muligt at rekruttere speciallæger til akutmodtagelsen. I stedet er etableret en fast-track stue med et skadeskonsulenthold, som i betydelig grad har forbedret flowet i Akutmodtagelsen. Rekruttering af speciallæger er fortsat i proces.
Glostrup Hospital i alt	1.721	
Speciallæger i medicin og neurologi i Akutklinikken		Medicinsk afdeling har ansat en speciallæge pr. 1. febr. 2014, og har delvist implementeret speciallæger i front i Akutklinikken frem til kl. 21. Desuden er der medicinsk speciallæge i front i weekend i dagtid. Afhængig af rekrutteringsmulighederne forventes ordningen fuldt implementeret fra 1. maj 2014, og indtil da forsøges vagterne besat med læger i hoveduddannelse. Der er neurologisk speciallæge i front i akutklinikken på hverdage frem til kl. 18, og fra 1. maj kommer der speciallæger i front fra kl. 12-18 i weekenden.
Hvidovre Hospital i alt	3.696	
Fastholdelse af farmakonomer i Akutmodtagelse		Projektet er 1. januar 2014 gjort permanent. Akutmodtagelse har i en forsøgsperiode benyttet farmakonomer i dagvagte til at rådgive og udlevere medicin i Akutmodtagelsen. Projektet viser, at indsatsen styrker patientens sikkerhed i forhold om medicingivning og øger flowet, fordi den specialiserede medicingivning forkorter patientens ventetid i Akutmodtagelsen.

Hurtigere blodprøvesvar i Akutmodtagelsen		<p>Initiativet starter 1. april 2014 og vil forbedre patientflowet og reducere svartiderne.</p> <p>Klinisk Biokemisk Afdeling betjener Akutmodtagelse med to blodprøveopsamlinger i dagtimerne (kl. 8.00 og 12.30). Fra kl. 15.30 til kl. 22.30 opsamler afdelingen prøver hver time. Akutmodtagelsen udvider ordningen med yderligere en rundring kl. 10.00.</p> <p>Der udvides desuden med en rundring i Børneakutmodtagelsen som på nuværende tidspunkt har 7 runder med indsamling af blodprøver.</p>
Udvidet røntgenkapacitet i Akutmodtagelsen		<p>1. januar 2014 er oprettet en ”bufferkapacitet”, som skal bestå af en radiolog og en speciallæge. Disse har udelukkende til formål at afvikle og beskrive akutte, subakutte samt hastepatienter. Personalet håndterer et sortiment af UL, CT, konventionel røntgen af knogler og thorax.</p> <p>Initiativet er igangsat ved at stille personale fra afdelingen til rådighed for bufferkapaciteten til overarbejdsbetaling. 1. april og 1. maj 2014 ansættes henholdsvis en radiolog og en speciallæge. Ansættelsesproces pågår.</p> <p>Initiativet har hjulpet dels til hurtigt at diagnosticere dels til et fagligt og patientoplevet kvalitetsløft. Dermed er potentielt frigjort sengekapacitet, idet en fraktion af patienter, som ligger i en hospitalsseng og afventer diagnostisk afklaring, hurtigere kan hjemsendes.</p>
Udvidet portørbetjening i Akutmodtagelsen		<p>Den 15. januar 2014 har hospitalet udvidet portørbetjeningen i Akutmodtagelsen med et vagtlag i dag- og aften timerne fra kl. 10.00 til 20.00. Initiativet har foreløbigt understøttet hurtigere og bedre patientforløb, reduceret ventetider og bidraget til en generel bedre ressourceudnyttelse i Akutmodtagelsen.</p>
Herlev Hospital i alt	1.396	
Speciallæger til Gastroenheden		<p>Ansættelsesproces pågår. Initiativet medfører fast tilstedeværelse af gastrokirurgisk speciallægekompetence i tidsrum kl. 8-23 på alle hverdage.</p>
Nordsjællands Hospital i alt	4.419	
Plejepersonale til Medicinsk Blok		<p>Plejepersonale svarende til to stillinger er ansat i august 2013 som en del af en samlet opnormering på 22 plejestillinger</p>
Opnormering af læger i Akutklinikken i Frederikssund		<p>Der er ansat en læge, som tiltræder 1. maj 2014</p>

Øget anæstesitilstedevær i dagtid i Frederikssund		Anæstesilæge er ansat.
I alt nye initiativer	15.381	

Belægningen i 1. kvartal 2014

Belægningen er opgjort efter det nye princip, som er aftalt mellem regionerne og SSI. Det betyder, at belægningen er opgjort på den fysiske lokalitet, hvor patienten ligger klokken 23:00. Der er ikke medregnet raske ledsagere, raske nyfødte eller patienter på orlov.

På nuværende tidspunkt er den gennemsnitlige belægning opgjort for årets tre første måneder som helhed dels pr hospital dels for de medicinske afdelinger. Dette skjuler en stor variation over måneden, og der arbejdes på at levere oversigter pr. uge pr. afdeling.

Tallene bygger på de registreringer hospitalerne foretager i GS. Udnyttelsesgraden er i sagens natur meget følsom overfor registreringen af normerede sengepladser. Oversigterne vil blive udsendt til de enkelte hospitaler til kommentering.

Belægningsoversigt for perioden januar-marts 2014 pr. hospital

Hospital	Normerede senge	Udnyttelsesgr ad
Amager Hospital	106,0	92,6 %
Bispebjerg Hospital	630,0	79,7 %
Bornholms Hospital	97,6	76,5 %
Gentofte Hospital	251,0	75,2 %
Glostrup Hospital	317,5	84,1 %
Herlev Hospital	733,7	82,9 %
Hospitalerne i Nordsjælland	648,2	82,4 %
Hvidovre Hospital	588,0	82,7 %
Rigshospitalet	1115,7	75,6 %
Hovedtotal	4487,7	80,3 %

Belægningsoversigt for perioden januar-marts 2014, medicinske afdelinger

Hospital	Normerede senge	Udnyttelsesgr ad
Amager Hospital	93,0	93,6 %
Bispebjerg Hospital	379,0	86,8 %
Bornholms Hospital	61,0	78,1 %
Gentofte Hospital	193,0	81,4 %
Glostrup Hospital	233,5	86,8 %

Herlev Hospital	268,0	91,6 %
Hospitalerne i Nordsjælland	337,0	84,4 %
Hvidovre Hospital	179,0	90,1 %
Rigshospitalet	411,9	76,1 %
Hovedtotal	2155,4	84,8 %

Samlet set har der ikke været overbelægning på hospitalerne som helhed eller på de medicinske afdelinger.

Færdigbehandlede patienter

Regionen opgør løbende bl.a. færdigbehandlede patienter, som led i at følge udviklingen i samarbejdet mellem kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden. Færdigbehandlede patienter er opdelt i

- Antal sengedage samtlige borgere ligger færdigbehandlede på hospitalet
- Antal af borgere der ligger færdigbehandlet på hospitalet.

Endvidere er både antal sengedage og antal borgere som er færdigbehandlede underopdelt i tidsintervaller af én uges varighed fra 1 til 8 uge og derefter over 8 uger. Dette giver indblik i, hvordan antal ”færdigbehandlede sengedage” og ”færdigbehandlede borgere” fordeler sig på varighed. I nedenstående tabel er færdigbehandlede patienter opgjort for 2012 og 2013.

Færdigbehandlede patienter på hospitalerne i Region Hovedstaden 2012 og 2013

Færdigbehandlede	2012			2013	
	Januar- December	December	Året	Januar- December	December
Antal dage	29.186	2.379	29.186	30.578	2.318
Op til 1 uge	9.542	705	9.542	11.888	1.035
Fra 1-2 uger	9.296	816	9.296	8.187	587
Fra 2-3 uger	4.278	404	4.278	4.047	336
Fra 3-4 uger	2.232	203	2.232	2.332	150
Fra 4-5 uger	1.317	95	1.317	1.610	65
Fra 5-6 uger	869	156	869	1.074	39
Fra 6-7 uger	637	0	637	555	49
Fra 7-8 uger	217	0	217	219	0
Over 8 uger	798	0	798	666	57
Antal indlæggelser	4.813	409	4.813	6.323	520
Op til 1 uge	3.490	292	3.490	5.100	435
Fra 1-2 uger	897	79	897	792	55
Fra 2-3 uger	243	23	243	232	19
Fra 3-4 uger	89	8	89	94	6
Fra 4-5 uger	41	3	41	51	2
Fra 5-6 uger	23	4	23	28	1
Fra 6-7 uger	14	0	14	12	1
Fra 7-8 uger	4	0	4	4	0
Over 8 uger	12	0	12	10	1

I 2013 lå 6.323 patienter færdigbehandlede på regionens hospitaler, svarende til i alt 30.578 dage. Efter en årrække, hvor antallet af færdigbehandlede har været faldende, er dette en stigning på knap 5 % i forhold til 2012. Størstedelen af patienterne blev hjemtaget inden for en uge.

Samarbejdet mellem hospital og kommune om at meddele om færdigbehandling er beskrevet som en del af Kommunikationsaftalen om tværsektoriel kommunikation og arbejdsgange. Kommunikationsaftalen er indgået i 2013 som led i den nugældende sundhedsaftale og understøttes af elektronisk kommunikation via såkaldte MedCom-meddelelser.

Kommunernes mulighed for at oprette akut- og aflastningspladser til at hjemtage færdigbehandlede patienter afhænger af det politisk prioriterede serviceniveau i den enkelte kommune. Men et fokuseret samarbejde omkring akutpladser forventes at blive et element i arbejdet med den næste sundhedsaftale gældende fra 2015.

En god opfølgning på en udskrivning kan bidrage til at forebygge genindlæggelser. For en mindre gruppe skrøbelige ældre medicinske patienter kan overgangen til hjemmet styrkes gennem forløbskoordination som fx følge hjem-ordning og opfølgende hjemmebesøg. Sundhedsfagligt personale fra de forskellige sektorer gennemgår sammen med patienten medicin, funktionsevne, hjælpemidler m.v. for at forebygge komplikationer, som kan føre til genindlæggelse. I 2013 blev ca. 2800 særligt skrøbelige patienter fulgt hjem af hospitalspersonalet.

I samme periode modtog 870 patienter et opfølgende hjemmebesøg ved den praktiserende læge og en hjemmesygeplejerske, men aktiviteten forventes at stige markant. For at øge aktiviteten af opfølgende hjemmebesøg er der i 2013 indgået en ny § 2 aftale med almen praksis, som letter brugen af de opfølgende besøg. 27 kommuner har pt. tiltrådt den nye aftale. Desuden er der iværksat en informationsindsats over for de praktiserende læger i regi af konsulentordningen for almen praksis KAP-H med henblik på at øge brugen af ordningen. Følge op-ordningen er også et fokusområde i Den Nationale Handlingsplan for Den Ældre Medicinske Patient.